

Lépcsőházi gondolatok

VISSZHANG - LXVI. évfolyam, 11. szám, 2022. március 18.

Kovács Zoltán vezércikkének (*Stratégiai gyávaság, ÉS, 2022/10., március 11.*) a végéhez szólok hozzá: *„Oroszországot csak az energiahordozók exportjának felfüggesztése tántoríthatja el a háborútól. Amerika és több európai NATO-tagállam már hajlandó erre. Aligha tűrhető, hogy Putyin az orosz gázért és olajért fizetett dollárokból finanszírozza az Ukrajna elleni háborúját. Ez nyilván napi kellemetlenségekkel jár majd, még tovább nőnek az árak az egész világon. Csak egyetérteni lehet Larry Summers volt amerikai pénzügyminiszterrel, aki szerint a Nyugatnak helyesen kell megállapítania a fontossági sorrendet. Emberéletek védelme és a háború megakadályozása fontosabb, mint az infláció meg a rezsicsökkentés.”* Nos, nekem az a véleményem, hogy Putyin már egy ideje nem racionálisan hozza meg a döntéseit. Ez már a két szakadár „népi demokrácia” létrejöttékor világos lehetett. Ilyenformán egyáltalán nem biztos, hogy a kemény nyugati szankciók hatására bármi is változik. Talán Hitlert befolyásolta, hogy a háborúja vesztesre áll? Amikor a keleti és a nyugati front között már csak 20-30 kilométer volt a távolság, még mindig a végső győzelemről ábrándozott. És ő sem volt pszichopata, csak addig akarta játszani a meccset, amíg nem győz.

Másrészt sem a NATO, sem az ukrán kormányok nem kezelték racionálisan a problémákat. Először is ott van a nyelvtörvény. Tényleg felháborító, hogy a nemzeti kisebbségek (ezek közül az orosz a legnagyobb) nem intézhetnek ügyeket az anyanyelvükön. Ugyanez történt a Baltikumban, az ott élő orosz kisebbségek jogainak csorbítása szinte invitálja Oroszországot a beavatkozásra. (Volt, ahol az orosz nemzetiségűek nem szavazhattak a függetlenség kikiáltásáról.) Ezeket a balti országokat a NATO-tagság sem védheti meg az orosz támadástól, hiszen csak nukleáris fegyverekkel tehetné, attól pedig mindenki visszariad. A NATO ugyan óvatosan kezeli Ukrajna csatlakozási kérelmét, de Moszkva biztonsági igényeit könnyen lehetett volna teljesíteni egy „védeltségi megállapodás” révén. Eszerint nem lenne NATO-katona Ukrajnában, de ha az országot támadás éri, szövetséges kötelezettség alapján megvédik. Ezzel a NATO nem gyengülne, az oroszoknak sem lenne semmi félnivalójuk, de ürügyük sem lenne Ukrajna bekebelezésére. Nem lett volna. Mert ezt a lehetőséget már elszalasztották. Egy ilyen védeltségi megállapodás birtokában a volt szocialista országok is kiléphetnének a nyugati védelmi szövetségből, elég lenne, ha megfizetnék az ezért járó „védelmi pénzt” (a nemzeti jövedelmük egy bizonyos százalékát). De úgy tűnik, ez is már csak lépcsőházi gondolat. Az orosz agresszió egyre durvul, már a vákuumbombák és kazettás bombák bevetésénél tartanak, és egyre többször kerül szóba a taktikai atomfegyverek bevetése is. (Olyan nép ellen, amelyik Putyin szerint maga is orosz, csak ezt már elfelejtette.)

Ennek a konfliktusnak nem megoldása a szigorodó gazdasági szankciók alkalmazása. Az orosz nép többsége máris fel van háborodva az állítólagos ukrán neonácik rémtettei miatt, Lavrov pedig még mindig nem háborúról beszél, hanem „különleges hadműveletről” (specoperacija). Az oroszok kibírták Leningrád és Sztálingrád ostromát, hozzászoktak a nélkülözéshez. És Putyin ugyanúgy elhallgattat minden ellenzéki médiát, mint ahogy Orbán is (az Európai Unió belül). Milyen lehetőség marad még? Magától adódik Ukrajna feldarabolása, egy nyugati és egy kelet részre. A nyugati részről visszavonulnának az orosz csapatok, a keleti rész pedig eldöntené, hogy külön állammá válik, tagköztársaságként megmarad egy föderatív Ukrajnában, vagy pedig beolvad az orosz anyaországba. Mindhárom megoldás lehetséges még, de fogy az idő, már a lépcsőházi gondolathoz is kevés. Ki tudja, egyáltalán leérhetünk-e még a földszintre.